

Nederlandsche Tandmeesters-Vereeniging.

Vergadering op 29 Juni 1907.

Tegenwoordig de Dames: Herkenrath, Mevr. Morell, van Loenen de Bordes en de Heeren: Kayser, Greeter, Jac. J. Son, van 't Wout, Oudschans, Bölger, de Vries, de Cock Rouaan, van Gelder, Deetman, Dagevos, W. J. Son, Roeloffs, Duyvensz. Als gast de Heer J. Sanders Ezn.

De voorzitter opent te 8½ uur de vergadering en brengt zijn dank uit voor de opkomst, vooral met het oog op het slechte weer. Hij heet den gast, den Heer Sanders uit Meppel, welkom.

De secretaris leest de notulen der vorige vergadering voor.

Nadat de Voorzitter eenige aanmerkingen aangaande zijn voordracht gemaakt heeft, worden de notulen goedgekeurd.

Daarna deelt de Secretaris mee, dat zijn ingekomen de volgende stukken: Een brief van de N. T. G.

De Voorzitter licht deze zaak nader toe. Het oorspronkelijke idee dat geschapen is geworden door de Commissie van Bijstand, is om in de toekomst op te richten de Maatschappij voor Tandheelkunde. Het Bestuur dezer Vereeniging heeft het initiatief genomen, om b.v. geregeld om de 2 jaar eene vergadering te beleggen van alle tandartsen in Nederland.

Nu zijn er wel leden, die zich niet gaarne op alle vergaderingen laten zien. Wanneer iemand een buitenstaander introduceert, dan is hij ook voor hem aansprakelijk. Maar om vergaderingen te beleggen voor iederen tandheekkundige toegankelijk is niet gewenscht.

Er was reeds in dien geest een brief geschreven aan het Genootschap om mede te werken tot dit plan, waarop het antwoord pas is gekomen, waarin het Genootschap zegt de plannen in welwillende overweging te zullen nemen.

Brief N. T. G.

De Heer B ö l g e r zegt, dat de „welwillendheid” alleen slaat op de houding, die het Genootschap in afwachting aanneemt, maar dat op de plannen, waarmede de Vereeniging voor den dag komt, de toestemming of afwijzing van het Genootschap zal volgen. Hij gelooft, dat hier alleen eene welwillende gezindheid uit spreekt en wenscht dit stuk alleen voor kennisgeving te zien aangenomen.

De Heer G r e e t e r zegt, dat aan alle vereenigingen een schrijven gericht is.

De Secretaris heeft geschreven aan N. T. G., Rott. T. V. en Tandartsen-Vereeniging.

De Heer d e V r i e s merkt op, dat het Genootschap een ontwijkend antwoord heeft gegeven.

De Voorzitter beschouwt het meer als eene welwillendheid nagenoeg als een toestemming.

De Heer v a n G e l d e r vraagt of eene vergadering zal worden gehouden door het Tandheekkundig Genootschap.

De Voorzitter zegt, dat er een plan is uitgaande van de N. T. V. om een congres van tandheekkundigen in Nederland te houden.

De Secretaris heeft die vereenigingen aangeschreven, waarvan haast alle tandmeesters lid zijn, omdat er behoefte wordt gevoeld om te vergaderen met zooveel mogelijk Nederlandsche tandmeesters.

Aan iedere vereeniging werd gevraagd of zij genegen zou zijn afgevaardigden te zenden om te beraadslagen of

het mogelijk is een congres te houden. Dit heeft echter niets bindends; als het congres slaagt, wordt het misschien in het vervolg gehouden. Er is dus niets anders gevraagd dan „wilt ge afgevaardigden zenden of niet?”

De Heer *Bruske*, inmiddels ter vergadering gekomen, wordt door den Voorzitter ingelicht omtrent het onderwerp, dat aan de orde is.

Verder is er ingekomen:

2. stuk van den Heer *de Cock Rouaan*, betr. zijn voordracht.

3. stuk van den Heer *Feenders*, den Helder.

4. stuk van den Heer *Bölger*, betr. zijn voordracht;

5. stuk van den Heer *Slier*; deze bedankt voor zijn lidmaatschap;

6. Tijdschrift voor Tandheekunde.

De Heer *Bruske* merkt naar aanleiding hiervan op, dat wij slecht bedeed zijn op het gebied van tandheekkundige tijdschriften.

De Voorzitter zegt, dat de opmerking van den Heer *Bruske* niet van dien aard is, om haar verder ernstig te bespreken. Hij legt er zich bij neer, in afwachting, wat de tijdschriften in het vervolg zullen doen.

7. Zeitschrift für Zahnheilkunde.

8. Fédération D. I.

De Voorzitter zegt, dat het gewenscht is, dat er een lijstje verschijnt van de tijdschriften, welke in den loop van het jaar, door den Secretaris worden ontvangen.

Aan de orde is punt 3 van de Agenda. (Benoeming van eene Commissie tot herziening van het Huishoudelijk Reglement).

De Voorzitter zegt, dat het eigenlijk niet te doen is om eene herziening van het Huishoudelijk Reglement, maar dat er nieuwe reglementboekjes moeten worden gedrukt omdat de voorraad uitgeput is. Er zijn dan eenige punten, die eene kleine wijziging behoeven, o.a. dat de penningmeester een verslag moet uitbrengen van de bezittingen

der vereeniging, dat hij die bezittingen moet beheeren enz. Dit laatste behoort echter door den Secretaris te geschieden. Dergelijke kleine wijzigingen zouden er moeten worden ingelascht. De Voorzitter wenscht voor de commissie 3 leden te benoemen, liefst Amsterdammers, om de reiskosten te vermijden.

Benoemd worden tot leden der Commissie tot herziening van het Huishoudelijk Reglement de Heeren Bruske, W. J. Son en N. J. J. Greeter.

De wijzigingen zullen de volgende vergadering ter tafel worden gebracht.

De Heer Bruske vraagt, hoe het komt, dat er geen leden benoemd zijn voor de Commissie van Bijstand, daar deze commissie niet is opgeheven door het collectief ontslag nemen der leden.

De Voorzitter zegt, dat die kwestie feitelijk van de baan is. De Commissie is officieel gedéchargeerd en bedankt voor hetgeen zij voor de Vereeniging heeft gedaan. Iets anders is het, wanneer de Heer Bruske zou willen voorstellen om weer een Commissie van Bijstand te benoemen, mits dan bij de benoeming duidelijk omschreven werd de werkring dien de Commissie heeft, opdat er niet weer geschiedenissen zouden kunnen voorkomen, als bij de vorige commissie, die aanleiding gegeven hebben tot een collectief ontslag. Wanneer nu een eventueel nieuw te benoemen Commissie van Bijstand een bepaald voorgeschreven werkring krijgt, dan is er geen kwestie meer van meningsverschillen of andere aanleiding, die zou kunnen voeren tot ontslag. Dit is echter een nieuw punt, wat alleen door de vergadering kan worden behandeld.

De Heer Bruske vindt dit geen nieuw punt. De Commissie van Bijstand is in het leven geroepen door de vergadering, dus de vergadering vond dit goed. Zolang de vergadering deze Commissie niet afstemt, moet de Commissie blijven.

De Voorzitter gelooft, dat deze Commissie jaarlijks her-

benoemd moet worden, indien de vergadering wensch, dat zij blijft bestaan. Z.i. is het niet noodig, dat, wanneer er gevallen zijn, waarin het wenschelijk is, dat er eene commissie wordt benoemd, die Commissie een eeuwigdurend leven zou hebben. Wanneer die Commissie voor een bepaald geval wordt benoemd, kunnen de leden daarna en bloc hun ontslag weer nemen.

De Heer **B r u s k e** vindt dit niet goed, maar wanneer de vergadering deze meening is toegedaan, legt hij er zich bij neer.

De Voorzitter vraagt nu de meening der vergadering.

De Heer **d e C o c k R o u a a n** zegt, dat hij er tegen is commissiën te benoemen. Hoe meer commissiën hoe minder werk. Hij zelf is lid van eenige commissiën, maar weet zelfs de namen van zijne medeleden niet.

De Voorzitter zegt, dat de vraag is of de commissie permanent is of voor een jaar te benoemen.

Spreker noodigt den Heer **d e C o c k R o u a a n** uit zijn voordracht te houden.

Tot onderwerp had genoemde Heer gekozen: *Het behoud van ons gebit.*

Spreker spoorde ons allen aan om een steentje bij te dragen tot verbreiding van het begrip, dat een gezonde mond noodig is voor een gezond lichaam. Enkele resultaten, welke in de sanatoriën met mondverzorging verkregen zijn, wijzen op het nut der mondverzorging.

De gezondheidstoestand der moeder gedurende de zwangerschap is reeds van grooten invloed op de tanden van het kind. Eveneens later de voeding voor den zuigeling. De moedermelk laat zich voor den zuigeling door geen andere vervangen. Gaarne zag spreker reeds op school toezicht op de mondverzorging en aanstelling van tandartsen van gemeentewege.

Later bij dienstplichtigen in de kazernen b.v. zou spreker gaarne zien, dat er weer dezelfde zorg aan den mond besteed werd als op school. Het voedsel acht hij van grooten

invloed en beveelt zoowel voor kind als volwassene krachtig voedsel aan, grof brood, erwten, boonen etc.

De borstel blijft nog steeds het ideale tandreinigings-instrument, hierop moeten mondspoelingen met lauw water volgen. Voor het reinigen der tanden aan de tandtusschen-vlakken beveelt spreker een houtje aan; geen tandenstoker!

De tandborstel moet gereinigd worden door goed af te spoelen en vervolgens in de zon te laten drogen; het houtje kan men in carbol desinfecteeren. Mond en tanden moeten liefst na iederen maaltijd gereinigd worden, doch in ieder geval 's morgens na het ontwaken en 's avonds voor 't naar bed gaan.

Tandsteen moet men direct verwijderen.

Zwangerschap is geen contraïndicatie voor tandheelkundige hulp.

Ten slotte wijst spreker er nog op, dat hij tandheerkunde door den tandarts, niet door den techniker of arts, tenzij deze ook het tandheerkundig examen heeft afgelegd, uitgeoefend wil zien. Nadat spreker een warm pleidooi voor populaire uitgaven op tandheerkundig gebied gehouden heeft, eindigt hij zijn voordracht.

De Voorzitter zegt, dat hij wel verwacht, dat er op- of aanmerkingen zullen worden gemaakt en brengt zijne hulde aan den Heer de Cock Rouan voor zijn voordracht, en voor hetgeen daaruit blijkt, n.l. zijn liefde voor het volk en zijn liefde voor het vak en voegt er aan toe dat hij hoopt, dat anderen ook dergelijke hygiënische en sociaal-economische onderwerpen ter tafel zullen brengen en publiceeren.

Deze brengen veel bij ons in herinnering en het kan niet dikwijls genoeg gezegd en verteld worden aan het volk.

De Voorzitter vraagt of er iemand is, die iets zou willen vragen, aangaande deze voordracht.

De Heer de Vries hoorde zeggen, dat de vorm van de borstels er niet op aan komt. Dit is wel het geval. Hij vraagt hoe hij met een rechten borstel den 3^{den} molaar

buccaal distaal zou willen bereiken. Met de prophylactical toothbrush is het wel mogelijk.

Het gebruik van houtjes en tandentokers is zeer gevaarlijk om aan te raden. Menige tand is bedorven door het gebruik van die houtjes. De tanden worden dan zeer gevoelig voor koud water. Het gebruik van tandenstokers werkt er toe mede, om de tandvleeschpapel te beschadigen.

Sprekter vindt carbol als spoelsel niet aan te raden, daar dit toch geen nut heeft. Hij beveelt daarvoor aan een lepeltje bicarbonas soda op een glas water.

De Heer D u y v e n s z merkt op, dat bij longlijders heel vaak een slecht gebit wordt aangetroffen. Dokter R e y n d e r s heeft er in het tijdschrift voor geneeskunde over geschreven en hij zelf in het Tijdschrift voor Tandheelk. Dokter R e y n d e r s heeft aangetroffen, dat het aantal longlijders, dat slechte kiezen heeft, zeer groot is. Hoe ver of dit nu betrekking heeft met het al of niet inademen van bacteriën, weet hij niet. 'Hij zelf schrijft het niet toe aan het inademen, dan wel aan het verspreiden van bacteriën langs de lymphbanen. De porte d'entree voor de bacteriën is in de mond- neus- en keelholte. De bacteriën komen door de tonsillen in de lymphbanen. Zij zijn daar niet, aan gehouden, maar bewegen zich door de weefsels heen. Nu gaan de bacteriën naar de lymphbanen die dicht bij de longtoppen eindigen; en bewegen zich nu door het weefsel heen naar de longtoppen. Dokter R e y n d e r s maakt er opmerkzaam op, dat op 18-jarigen leeftijd de tuberculose voornamelijk begint.

Dit alles is uitvoeriger te lezen in het referaat van den Heer D u y v e n s z in het tijdschrift voor Tandheelkunde.

Verder vraagt de Heer D u y v e n s z of de Heer d e C o c k R o u a a n het voldoende vindt, dat de tandenborstels in de zon worden gesteriliseerd. In Utrecht is er reeds over gesproken of dit nu werkelijk de ideale sterilisatie van de tandenborstels is.

Wat de tandenborstels verder betreft, de opmerking is

gemaakt, dat voor het volk het aanschaffen van tandenborstels overbodig is, daar zij die dingen gebruiken om fietsen op te lakken, kasten schoon te maken, kortom voor alles, behalve voor de tanden.

Er heeft nog gestaan in „Zahnärztliche Rundschau” een voorstel van iemand om voor tandenborstel te gebruiken: watten om een houtje gewikkeld met wat puimsteenpoeder.

De Heer de Cock Rouaan heeft verder gezegd, dat suiker eten slecht is voor de tanden. Er is nooit op gewezen, dat suiker eten kinderen hindert. Het is niet de suiker, die de tanden aantast. Het zijn meer de kleverige stoffen b.v. chocolade, die kleverig is en aan de tanden vasthoudt. Het is onnoodig jongen kinderen suiker te onthouden.

Voorts zegt de Heer D u y v e n s z, dat hij als Secretaris niet kan worden belast met het onderhoud van de bezittingen. Hij heeft gemerkt, dat hij een kist heeft gekregen met boekjes „Hoe reinigt men zijne tanden?” Wanneer daarvoor liefhebbers zijn, behoeven zij ze slechts aan te vragen.

De Heer B ö l g e r deelt mede, dat hij, naar aanleiding van het voorstel van den Heer de Cock Rouaan om de kinderen onder toezicht van een onderwijzer de tanden te laten poetsen, gemerkt heeft, dat de onderwijzers zeer dikwijls zelf niet eens de tanden poetsen. Hij is het met den Heer de Vries ook niet eens en zegt, dat een waakzaam oog moet worden gehouden juist op de reiniging van de tusschenruimten tusschen de tanden. Keurt de metalen tandenstokers goed.

De Heer Bruske schaaft zich aan de zijde van den Heer de Vries. Hij gelooft dat elk spits voorwerp tusschen de tanden gebracht, een vijand is van tandvleesch en papil. Met een tandenborstel kan niet iedereen zijne tanden direct goed reinigen. Hij zelf leert zijne patiënten, hoe zij hunne tanden moeten reinigen met een tandenborstel.

De Heer van Gelder zegt, dat de patiënten er te

weinig op letten, wanneer zij een tandenborstel koopen, dezen goed te desinfecteeren.

De Heer S a n d e r s wenscht te waarschuwen tegen de houtjesreiniging en vooral tegen die platte houtjes, welke men in hôtels zoo vaak aantreft. Spreker kreeg op zekeren dag een heer bij zich, die zijne tanden met een houtje had gereinigd en daarna een hevige pijn had gekregen. Spreker onderzocht hem, vond echter niets en appliceerde wat jodium tinctuur, zeggende, dat het nu wel beter zou worden. Na eenige dagen kwam de patiënt terug. De pijn was veel heviger geworden. Hij onderzocht hem toen beter en vond eindelijk een centimeter onder het tandvleesch een stukje hout.

Mevrouw v a n L o e n e n d e B o r d e s gebruikt altijd tandenstokers en zegt, dat deze uitstekend zijn, daar het haar nooit aan haar gebit geschaad heeft.

De Heer R o e l o f s z zegt, dat, wanneer de patiënt de prothese ca. 4 jaar heeft gedragen, dat gedeelte waar zij tegen de kiezen aanligt, aangetast is. De verklaring hiervan is, dat de patiënt het gebit wel schoon poetst, maar vergeet de plaats waar het gebit aan de tanden ligt, ook te reinigen. Hij meende, dat niet gevonden te hebben in de voordracht van den Heer d e C o c k R o u a a n. Spreker deelt nog mede, dat hij in zijn practijk gevallen heeft van lymphkliergezwellen. Bij onderzoek bleek aan de eene zijde een kies een gangreneuse pulpa te bevatten, terwijl aan den anderen kant pulpitis werd geconstateerd. De eerste werd geëxtraheerd en de andere behouden. Toen verdwenen ook de lymphkliergezwellen.

Spreker vraagt nu inlichtingen aangaande den invloed van chronische pulpitis op lymphkliergezwellen.

De Voorzitter zegt, dat de vergadering nog niet tot de algemeene discussie mag overgaan en wil eerst aan den Heer d e C o c k R o u a a n gelegenheid geven de verschillende sprekers te beantwoorden.

De Heer d e C o c k R o u a a n antwoordt den Heer

de Vries, dat het ook mogelijk is een 3^{den} molaar met den borstel te bereiken met een beetje oefening. Houtjes zijn slechts voor de tanden zachtjes te gebruiken. Hij zegt verder, dat de beste mondspoeling is chinisol.

Tot den Heer D u y v e n s z zegt hij, dat hij er niet verder op is ingegaan wat Dokter R e y n d e r s in zijne brochure geschreven heeft. Of het leggen van tandenborstels in de zon deze wel steriel genoeg zou maken, is eene kwestie, die ook voor hem eene groote vraag is. Hij weet echter geen methode om ze goed rein te maken, daar dit zeer moeilijk is. Ook spreker raadt zijne patiënten aan om aan schoolkinderen 's avonds nooit suiker te geven.

Wat den Heer B ö l g e r betreft, zijne kwestie van de kinderen is een geheel andere. En wat de onderwijzers betreft, spreker heeft gezegd, dat het noodig was, om de onderwijzers een cursus te laten volgen in de verzorging van de tanden en wanneer zij dien cursus hebben gehad zij het geleerde in toepassing moeten brengen bij de kinderen, dan is er misschien ook wel een, die het bij zichzelf zal aanwenden.

Het verzuim door den Heer R o e l o f s z genoemd, erkent hij.

Spreker dankt tenslotte de dames en heeren voor hunne opmerkingen.

De Voorzitter kan nog per slot van rekening eene kleine opmerking toevoegen om den Heer d e C o c k R o u a a n bij te staan in het debat.

De Heer B ö l g e r heeft, naar hij meent, gezegd, dat hij metalen tandenstokers goedkeurt. Dit is een voorwerp, dat hij gaarne voor altijd zou willen verbannen zien. Want zij zullen altijd aanleiding geven tot kwetsing van de papil. Zij zijn niet souple genoeg en wanneer men vullingen heeft, worden deze spoedig ruw en stuk gemaakt. Wenscht gaarne penneschachten van kippeveeren vervaardigd, in gebruik te zien.

Wat den borstelvorm betreft, ook daarin is hij het niet

eens met den spreker. Men heeft ook kinderenborstels vervaardigd. Spreker beveelt deze aan. De gewone borstels zijn voor den kindermund veel te groot.

Wat het houtje betreft, ook dat zou hij liever vervangen zien door een penneschacht. De tanden te reinigen met een zijden draadje is een zeer onsmakelijk gezicht.

Spreker bedankt verder den Heer de Cock Rouaan voor zijne voordracht die werkelijk aanleiding heeft gegeven tot eene interessante discussie.

De Heer Roelofs z had een vraag van algemeenen aard gedaan. Het is een bekend verschijnsel, dat klier-aandoeningen het gevolg zijn van tandaandoeningen. Op deze vraag, benevens op die of een chronische pulpitis aanleiding kan geven tot een kliergezwel, zal de Heer Duyvens z antwoorden.

De Heer Duyvens z zegt, dat het voorkomt, dat menschen, die een gebit dragen, hunne tanden niet poetsen. Door het gebit wordt het tandvleesch teruggedrongen, zoodat de tandhals komt bloot te liggen. De patiënten zijn dan bevreesd die gevoelige plaatsen met den borstel te reinigen.

Wat de lymphkliergezwellen betreft, hierover kan de Heer Roelofs z iets vinden in de brochure van Professor Partsch.

De Heer Roelofs z vraagt of tengevolge van pulpitis kliergezwellen kunnen ontstaan.

De Heer Duyvens z:

Zeker! maar waarom dan bij sommige patiënten wel, bij andere geen lymphklierzwellen optreedt, laat zich waarschijnlijk nader bepalen door de opsonische index bij deze patiënten na te gaan. Een persoon, die het lijdend voorwerp is van een vorm van chronische infectie en in het bijzonder van chronische suppuratieve infectie veroorzaakt door een bacteriegroep, welke als pusvormende organismen bekend staan, is het lijdend voorwerp van die chronische infectie door den lagen weerstand van zulk een persoonlijk

bacterio-destructief proces, hetwelk bij een normaal persoon de overmeesterende bacteriën verwoest, door ze te prepareren om door de leucocyten vernietigd te worden.

Om dezen weerstand van een bepaald persoon tot een gegeven organisme te bepalen, bepaalt men het gemiddelde aantal micro-organismen, die door leucocyten opgenomen worden.

Hoe meer micro-organismen gemiddeld door de leucocyten worden opgenomen, des te hooger de opsonische index, des te gunstiger voor het lichaam.

De Heer *Duyvensz* heeft aangetoond, dat het onmogelijk is om zich macroscopisch eenig beeld te vormen, wat in de pulpa plaats vindt. Er was een tand, die nooit carieus is geworden, macroscopisch leek de tand heel gezond, microscopisch hadden groote veranderingen plaats gevonden. Ook bij chronische pulpitis zal men stagnatie van bloed vinden.

De Heer *Roelofs* zegt, dat hij zijne patiënten voor pyorrhoea uitsluitend met massage behandelt.

De Heer *Bölger* houdt vervolgens zijn voordracht over: Novokaine, Dentorol, *Evan's* guttapercha cement, alum. strooken en dental lac, bij porceleinvullingen.

1°. *Novokaine*.

Novokaine is in 1905 voor 't eerst synthetisch saamgesteld. Bij injectie worden noch bloedsomloop noch ademhaling of hart geïnfluenceerd.

Volgens *Fischer* is de anaesthesie van *novokaine* absoluut betrouwbaar. *Novokaine* is 6—7 maal minder giftig dan *cocaine* en 3 keer minder dan *stovaine*. Lost in water op 1:1 en kan tot 120° verhit worden, zonder in samenstelling of eigenschappen te lijden, maar na toevoeging van bijnier extract mag het slechts even worden opgekookt. Het oefent geen bijkomstige werking uit en kan op versche wonden en cornea worden gebracht, zonder irritatie te verwekken. Toevoeging van suprarenine versterkt en ver-

lengt de werking der novokaine en omgekeerd schaadt de novokaine niet aan de vaatvernauwende werking van de suprarenine.

H a m a c h e r gebruikt een 4 % oplossing. F i s c h e r gebruikt 1.5 à 2 % solutie, waaraan hij vlak voor het gebruik 2—4 druppels suprarenine 1 : 5000 toevoegt. Spr. gebruikte volgende injectievloeistof van 1.5 %:

Novokaïn	0.750
Thymol	0.033
Chlor. natric.	0.450
Aq. destill.	50.000

De Thymol werkt conserveerend.

Voor het injiceeren van 2 c.M³. dezer solutie voegt men 3 gtt. suprarenine 1 : 1000 toe.

In 43 gevallen had spreker 6 gevallen, waar patiënt pijn aangaf, in 4 waren de resultaten twijfelachtig.

2°. *Aluminium strooken en Dental lac bij porceleinvullingen.*

A s h and S o n s hebben een Dental lac in den handel gebracht, waarmede men zeer scherpe afdrukken voor inlay-work kan krijgen. Voor afdrukken in aproximaal caviteiten eigenen zich zeer goed de aluminium strooken, welke demonstrator toont. Vooral bij fronttanden hebben deze hem reeds veel nut bewezen. Spreker demonstreert de methode.

3°. Bespreekt de Heer B ö l g e r Evans gutta-percha cement, hetwelk voor het opzetten van kronen en bruggen zeer aan te bevelen is, daar het bij geringe hitte reeds plastisch wordt en dan, eenmaal hard geworden zeer stevig is. Het wordt als witte en roode in den handel gebracht.

Wanneer men de kronen of bruggen wil afnemen, gebruikt men het door E v a n s aangegeven instrument, waaraan een koperen knop bevestigd is. Deze wordt gloeiend gemaakt en dan tegen den af te nemen tand aangehouden, de guttapercha wordt weer plastisch en de kroon is af te nemen. Alvorens het brug of kroonwerk in te zetten, moet

men de betreffende kroontjes etc. verwarmen. Ook hiervoor heeft E v a n s een instrument geconstrueerd in den vorm van een brons blok. Dit blok verwarmt men en legt dan hierop de te verwarmen kroontjes, instrumenten etc.

Ten slotte geeft spreker eenige aanwijzingen omtrent:

4°. *Dentorol*.

Dit is in den handel gebracht om tanden met zeer gevoelig tandbeen te vullen. Men maakt van deze stoffen n.l. een vloeistof en een poeder; een massa gelijk voor een cementvulling en vult hiermede den betreffenden tand op. Na 1 of 2 dagen kan men dan de caviteit excaveeren. De gevoeligheid is zeer verminderd.

De Voorzitter dankt den Heer B ö l g e r namens de vergadering.

De Heer de V r i e s doet eenige mededeelingen betreffende aluminiumstrooken.

De Heer G r e e t e r neemt nu het woord voor zijne demonstratie getiteld: „Reparatie aan kronen en bruggen volgens B r y a n t”.

De Heer K a y s e r zegt, dat eene kleinigheid gedemonstreerd is, die groote bezwaren kan opheffen in de practijk en is den Heer G r e e t e r zeer dankbaar voor zijne voordracht.

De Heer R o e l o f s z heeft eenige technische bezwaren b.v., dat de tanden wanneer men ze plaatst, iets te klein of te groot zijn of scheef zitten.

De Voorzitter zegt, dat de Heer D u y v e n s z bereid is zijne demonstratie uit te stellen tot de volgende vergadering.

De Heer D u y v e n s z demonstreert echter nog den Obturator, aangezien de vergadering daar belang in stelde.

De Voorzitter zegt namens de vergadering hartelijk dank voor de demonstratie van den Heer D u y v e n s z en sluit de vergadering.

F. DUUVENSZ.